

DRUŽINSKI ČLAN BO LAHKO OSEBNI ASISTENT

Foto: Bojan Velikonja/Dnevnik

Na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti so v okviru javne razprave predloga sprememb Zakona o osebni asistenci, ki se je začela 27. junija letos, predstavili spremembe izvajalcev osebne asistencije, saj je v interesu odpraviti pomanjkljivosti zakona, ki so se pojavile v praksi odkar je bil sam zakon sprejet. Na podlagi tega so sprejeli odločitev, da je pomembno, da zberejo želje in pripombe s strani javnosti. Med drugim so tudi upoštevali pripombo, da bo v prihodnje družinski član lahko postal osebni asistent, ki pa bo moral imeti sklenjeno delovno razmerje z izvajalcem osebne asistencije.

Trenutno je pri nas 49 izvajalcev osebne asistencije, ki zagotavljajo omenjeno storitev 620 uporabnikom in uporabnicam. Po novem samostojni podjetniki ne bi bili več vključeni v izvajanje osebne asistencije, saj se osebna asistencija izvaja nepridobitno. Trenutno je pri nas 23 samostojnih podjetnikov, ki vsakodnevno opravljajo osebno asistenco 40 uporabnikom in uporabnikom tega programa. Družinskih članov, ki zagotavljajo osebno asistenco svojim družinskim članom pa je 120. Po zadnjih podatkih ministrstva je pri nas vsega skupaj 1254 osebnih asistentov.

Osnetek zakona predvideva tudi nekaj omejitev. Prva sprememba je, da bodo morali imeti vsi omenjeni izvajalci osebne asistencije ne glede na samo število uporabnikov osebne asistencije, zaposlenega strokovnega vodjo za izvajanje osebne asistencije. Po napovedih ministrstva bodo dopolnili besedilo, kjer je zapisano, da mora oseba, ki želi opravljati osebno asistenco, imeti opravljeno usposabljanje

Zadnja novica s strani ministrstva je, da je bil predlog sprememb Zakona o osebni asistenci, do nadaljnjega umaknjen iz javne razprave.

Povzeto po Dnevniku, 10. julij 2019.

V ŽIVO O STANOVANJSKI PROBLEMATIKI SLOVENSКИH DRUŽIN

Katarina Lukešević

Foto: Igor Zaplatil/Delo

To sredo, 17. julija, bomo v Odprti dlani na Radiu Zeleni Val, ob 10.30 dopoldne, govorili o razmerah na področju stanovanjske problematike mladih družin, invalidov in drugih ranljivih skupin pri nas.

Stanovanjski sklad RS bo to problematiko reševal z najemnimi stanovanji, in sicer na voljo bo več 100 najemnih stanovanj. Gost oddaje bo mag. Črtomir Remec, direktor Stanovanjskega sklada RS, javnega sklada. Oddajo bo vodil Borut Pogačnik.

Oddaja je tudi dobra priložnost, da boste v njej lahko vsi aktivno sodelovali s svojimi mnenji, stališči in pa tudi z vprašanji na telefonski številki 01 786 0 400 v času med 10.30 in 11.15 uro.

Multimedijski pristop je vedno dobrodošel, ker moramo na vseh področjih in z vsemi možnostmi opozoriti na uresničevanje in neuresničevanje človekovih pravic ranljivih skupin. Frekvence radia so: 93,1, 97 in 105,30 MHz. Vabljeni k poslušanju zanimive oddaje!

NAŠI BRALCI PIŠEJO IN FOTOGRAFIRAJO

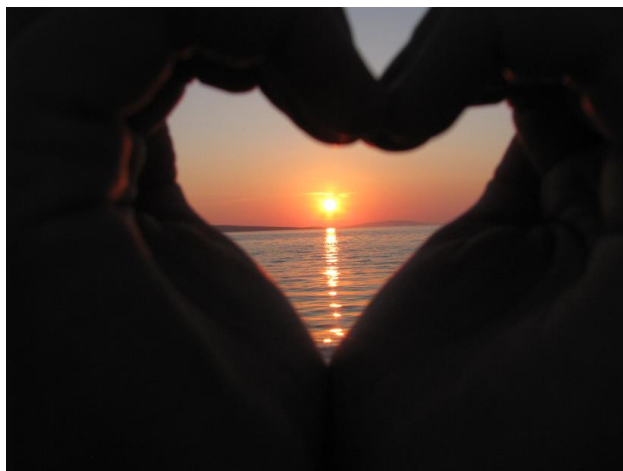

Foto: Veronika Vodnik

Veronika Vodnik nam je poslala to lepo simbolno fotografijo s svojih počitnic na jadranski obali.

ŠPORTNE AKTIVNOSTI S POMOČJO TERAPEVTSKIH PSOV

Foto: Simona Bukovec

Simona Bukovec, redna izvajalka programa Veriga psihosocialne oskrbe in druženja pri Združenju invalidov – Forumu Slovenije, nam je poslala slike s prijetnega popoldanskega druženja v Naklem, kjer so sodelovale tudi »Tačke pomagačke«, ki redno mesečno obiskujejo različne ustanove, saj je povpraševanje po njih vedno večje in druženje vsakič nepozabno in prijetnejše.

Foto: Simona Bukovec

Tudi tokrat so »Tačke pomagačke« pričarale nasmeh na obrazu invalidov in jih zvesto spremljale pri njihovih športnih podvigih prejšnji teden. Malo kasneje so jim pa tudi delale družbo pri skupnem zasluženemu počitku po sprehodu. »Tačke pomagačke« so slovensko društvo za terapijo s pomočjo psov Tačke, ki združuje člane, ki skupaj s svojimi psi obiskujejo različne ustanove.

IZ SOSEDSTVA

Po prilogi Jutarnjega lista – Universitas, pripravila Katarina Lukešević

»Invalidnost ne sme biti izgovor za tvojo pasivnost. Seveda nas v nekaterih segmentih ovira, toda od nas samih je odvisno, ali bomo in želimo poiskati ter doseči načine za doseg naših zastavljenih ciljev«, pravi Marija Kotarski, ki ima cerebralno paralizo, in je prva hrvaška študentka v vozičku programa Erasmus. Marija, ki trenutno dela v svoji nekdanji srednji šoli, je profesorica italijanskega in španskega jezika. Za Universitas je delila svoje bogate izkušnje o problemih (prevoz, arhitekturne ovire), s katerimi se srečujejo učenci in študentje invalidi v hrvaškem izobraževalnem šolskem sistemu. Ravno zato se je odločila, da bo pomagala tudi drugim mladim, ki iščejo pomoč in se soočajo s podobnimi problemi kot se je ona sama med svojim šolanjem.

Marija Kotarski (Universitas 2019)

Marija pripoveduje, da je končala osnovno in srednjo šolo v specializiranem centru za učence s posebnimi potrebami. V centru se ni soočila z nobenimi nenavadnimi ali večjimi težavami, saj so si vsi med seboj bili enaki, ni bilo prisotnega posmehovanja, učitelji so jim bili popolnoma predani in šole so bile arhitekturno in cenovno dostopne. Zelo hitro so tudi uredili prevoz s kombijem do doma. Prijetne spomine ima tudi na študentsko

obdobje. Lepo so jo sprejeli, dobila je vso pomoč, potrebno tehnično prilagoditev ter enakopravno je sodelovala z ostalimi kolegi študenti pri različnih skupnih projektih. V petem letu študija je Marija naletela na problem, ko je bilo treba opraviti prakso v osnovno šoli. Oddelek za italijanski jezik ni imel sklenjene pogodbe niti z eno arhitekturno prilagojeno osnovno šolo, zato je dvakrat opravila prakso v srednji šoli, v Centru Dubrava. Še danes ji je žal, da ni imela možnosti opraviti prakso v osnovni šoli, tako kot ostali kolegi študenti.

Omeni tudi, da ko je ona hodila v šolo, so bile potrebe in težave učenca drugačne kot so danes in da je bilo za njih boljše kot je za današnje otroke invalide. V razredu ni imela mentorja in prav tako tudi nobene posebne rešitve v obliki šolanja kot jo imajo danes učenci invalidi. Niti ni čutila potrebe po taki pomoči. Danes se spodbuja vključiti otroke z različnimi težavami v redni izobraževalni šolski sistem, kar je odlično, a je govor o zelo zapleteni temi, ki je redno spregledana. Veliko otrok v rednem sistemu šolanja v šolah je navidezno integriranih, zanašajo se na svoje mentorje, saj profesorji nimajo časa, da bi se jim posvetili tako kot si zaslužijo, ker imajo v razredu preveč učencev in poučujejo preveč razredov v šolskem letu. Pomoč študentom invalidom je boljša, zaradi pomoči na fakultetah, saj imajo zaradi tega študentje večjo možnost za samostojnost pri svojih študijskih obveznostih. Učenci v osnovni in srednji šoli/gimnaziji so bolj »zaščiteni«, kar pa za njih ni vedno dobro.

Število študentov invalidov na fakultetah se večja in posledično temu se večja potreba po večjemu številu nastavitvenih zmogljivosti v študentskih domovih in večjemu številu ljudi, ki bi podpirale in pomagale študentom invalidom. Kar pa zadeva namestitve in podpore doma v Zagrebu, je zelo dobro organizirano zdaj kot pa je bilo petnajst let nazaj. Veliko fakultet ima razvit sistem prevoza za podporo študentom invalidom.

Nekatere fakultete, kot je Filozofska, same plačajo kombi prevoz, ki vozi učence s posebnimi potrebami. Druge pa sodelujejo z nekaterimi organizacijami.

Marija je v času svojega študija po opravljenih izpitih v petem letniku tudi šla na študentsko izmenjavo v Madrid na Univerzo Complutense. Na ta korak je najbolj ponosna. V Madridu je preživela nepozabne mesece in te španske izkušnje ne bo nikoli pozabila. Bila je prva oseba na invalidskem vozičku na Hrvaškem, ki je šla v program Erasmus. Vesela je, da je prelomila led, saj je kasneje šla na Erasmus še eno dekle v vozičku z Reke. Upa, da bo v prihodnje še več študentov na vozičkih naredilo ta pomemben samostojni korak. Meni, da je za to potrebnih več delavnic in promocij na to temo, da bi jih spodbudili, da se podajo na to dogodivščino. Tudi univerza bi se morala bolj angažirati na tem področju, saj njej ni nihče nič pomagal. Vse je morala sama narediti.

Foto: Marija Kotarski (Universitas 2019)

Za Madrid pove, da ima zelo organiziran sistem za invalide. Že sama univerza v Madridu je na splošno bolj organizirana. Vso podporo, ki jo potrebujejo študenti invalidi v Madridu, ureja Urad za študente invalide na univerzitetni ravni. Vse gre skozi to pisarno, od mentorja, ki ga dobi študent, do tolmača znakovnega jezika za gluhe študente, do asistenta, ki pomaga pri higienski potrebi osebam, ki jo potrebujejo. Študenti se morajo sami prijaviti v omenjeni urad, da so zapisani v bazo uporabnikov, in ko potrebujejo pomoč, jo tudi dobijo. Urad za študente invalide ti nudi pomoč pri pripravi iti na Erasmus eno leto vnaprej, še pove Marija

Nekateri študentje invalidi se bojijo diplome, ker vedo, da bodo izgubili institucionalno podporo, ki jo imajo med študijem. Zaradi tega se tudi razvije želja po dodatnem izobraževanju in podaljšanju študija, vpis na še en dodaten študij ali doktorat, zato da bi lahko še naprej stanovali in živeli v Zagrebu. Veliko študentov prihaja iz podeželskih, oddaljenih krajev, zato bi vrnitev domov samo še dodatno zmanjšala možnost za zaposlitev in splošno boljše ter bolj kakovostno življenje. V Zagrebu so veliko večje in boljše možnosti za invalide. Invalidom, ki nimajo prebivališča v mestu in samo začasno živijo in delajo v mestu že več let, bi bilo potrebno ponuditi priložnost živeti v stanovanjih po meri z najemom in podporo v teh prostorih. »Ne sme se razmišljati v tej smeri, da je invalidnost izgovor, da ne sprejmeš odgovornosti za svoje življenje. Ne bomo celo življenje deležni podpore s strani staršev, sorodnikov. Moramo se zavedati, da se je potrebno boriti zase, za svoje sanje, želje in biti odgovoren za kakovost svojega življenja. Veliko lažje nam bo, če bomo samostojni in pomembno je, da ti sam ne obupaš in da si vztrajen, saj rezultat ne pride čez noč«, še pravi Marija. Kljub temu, da se ji zaradi omenjenih ovir ni izpolnila želja, da nadaljuje šolanje na gimnaziji, je danes po koncu študija na fakulteti vesela, da dela v svoji stroki in uživa v življenju.

ŠTEFKA SPET ODLIČNO

Foto: Štefka Vegan

Gostja na »Nočni 10-ki« na Bledu, je bila tudi naša bralka Štefka Vegan, ki je neumorna in nasmejana uspešno prišla na cilj.

ODPRTA SCENA FINANCIRANJE ZASEBNEGA ŠOLSTVA Roman Vodeb

Kot kritični mislec sem moral »čivkniti«. Takole se je pred dnevi glasil moj twitt: »Problem v resnici (sam po sebi) ni financiranje zasebnega šolstva; problem je poskus desnice, da Boga "uturi" v javno šolstvo in da v učilnice vpelje spodletel pogled na NOB (na partizane in domobrance, na Tita in socializem). Tega pač levica ne bo dovolila!« In name se je vsul plaz kritik, predvsem desničarjev in »ljubiteljev« cerkvá in religij (in Boga). Moj point twitta je bil bolj v tem, da sem opozoril na ideološko in politično ozadje polemike okrog financiranje zasebnega šolstva. In da ne bo pomote: polemika se vrti okrog tega, ali bo država financirala katoliške in druge verske šole, ki se jih sedaj stereotipno in ponesrečeno poimenuje kot »zasebne«. Cerkve nikakor niso nek »zasebnik«, ki upravlja z neko osnovno ali srednjo šolo (ali vrtcem). V malce drugačni poziciji je t. i. Waldorfska šola, ki v tem kontekstu pač ni kontaminirana z religijo, kot je to primer v raznih »zavodih«, torej katoliških verskih šolah.

Torej: ni problem teh 300.000 eur, kot bi jih morala država nameniti »zasebnim« šolam (in vrtcem). Problem je politične, torej ideološke narave. Problem ni zgolj v tem, da levica ne dovoli, da bi se cerkve mešale v javni izobraževalni/šolski sistem – ker se pač po ustavi cerkve ločene od države. Ker – kot je poudarjal francoski

filozof Louis Althusser – šola je temeljni ideološki aparat države (IAD), s katero nek (katerikoli) režim perpetuira svojo politiko oz. svojo ideologijo. Trenutni (levi) režim je še kako proti-verski, proti-katoliški, proti-krščanski. (Je pa pro-migrantski in pro-LeGeBiTrovski ter pro-feministični.) Zato ni čudno, da se je že pred leti SD zavzemala za popolno prepoved financiranja »zasebnega« šolstva, torej cerkvenih šol (in vrtcev). Sedaj je protagonist te pobude Levica.

Foto: web

Pro-krščanski Peter Gregorčič je glavni (uradni) protagonist »pobude za oceno ustavnosti«, ki se je že leta 2012 obrnil na Ustavno sodišče, češ, da je »zasebno« šolstvo po krivici financirano le 85% (namesto 100%, kot je zagotovljeno v ustavi). In Ustavno sodišče je res izdalo odločbo, po kateri bi država morala država v celoti financirati tudi zasebno šolstvo. Do sedaj se ta ustavna odločba še ni realizirala.

Zadnji dogodki v Državnem zboru pa so na pobudo ministra Pikala »zašli« v malce nepredvideno in presenetljivo smer. Namreč: zasebno šolstvo se bo po novem financiralo še v manjšem odstotku (menda zgolj 65%) kot so si želeli pobudniki ustavne presoje. Levi poslanci so z rezultatskim razmerjem 42 proti 36 »premagali« desni blok (stranka SMC se je pri glasovanju vzdržala). Izglasovala se je Pikalova novela, ki je še bolj nenaklonjena »zasebnim« torej cerkvenim šolam.

Še enkrat se je izkazalo, da v resnici niso problematične finance, pač pa je problem politične oz. ideološke narave. Ves kontekst mnoge žalosti – tudi vse tiste levičarje, ki po tihem vedo, da je LGBT ideologija oz. (feministična) teorija spolov (gender) v resnici zelo ponesrečeno atakira šolski sistem in kurikulum. Cena, ki jo je pripravljeno plačati zdravo jedro levice je, da pač »stisne zobe« pri toleriranju nebuloz, ki jih širi LGBT in feminizem (teorija spola, posvajanje otrok v istospolno partnersko skupnost, istospolne poroke ...). Ker: levica bo za vsako ceno preprečila desnici, da v šolskih učilnicah potvarja zgodovino, kakor jo pač vidi levica oz. uradna zgodovina; predvsem gre za poglede na NOB, partizanstvo, rdečo zvezdo, Tita, socializem, Jugoslavijo ...

Uredništvo ne cenzurira in ne posega v tekste rubrike Odprta scena. Za resničnost navedb je odgovornost izključno na piscih.

Sporočevalca izdaja Združenje invalidov – Forum Slovenije, Linhartova 3, p.p. 2539, 1109 Ljubljana

Glavni in odgovorni urednik: Borut S. Pogačnik

Telefon: 041/381-679

e-naslov: info@zifs.si

Mednarodna standardna serijska številka: ISSN 2630 – 3639

Uredniški odbor sestavljajo: Borut Sever (NSIOS), Luka Pavlin (ZDSSS), Adem Jahjefendič (ZDGNS), Jože Globokar (ZPS), Pavel Kranjc (ZMS), Drago Perko (ZŠIS), Jože Ocvirk (Društvo za zdravje naroda), Klemen Porenta (Sonček), Niko Kostjukovskij (predstavnik bralcev)